

**Tisková zpráva
Praha – 6. 5. 2024**

Ministerstvo hodilo záchranný kruh rodinám čelícím energetické chudobě

Nový mrazák místo finanční injekce

Významný podíl českých domácností je ohrožen nebo se přímo nachází v energetické chudobě – podle analýzy Podnikohospodářské fakulty VŠE¹ šlo v roce 2022 o 24 % všech domácností. Dosvědčují to i údaje Energetického regulačního úřadu² z roku 2020, které uvádějí 20 % domácností postižených energetickou chudobou. Zlomovým byl rok 2021, kdy začaly šplhat ceny energií prudce nahoru. Ministerstvo práce a sociálních věcí nově přichází s projektem Kruh záchrany. Ten spočívá v cílené materiální pomoci nejchudším rodinám.

Úspornější elektrospotřebiče jako recept proti chudobě

Jednou z cest, jak zastavit další propad rodin pod hranici energetické chudoby, je výměna chladniček, mrazáků a praček s nízkou spotřebou do vybraných domácností. Právě výměna energetických žroutů za úsporné elektrospotřebiče je náplní projektu společnosti Beko a Ministerstva práce a sociálních věcí s názvem Kruh záchrany. Projekt ve spolupráci s Výborem dobré vůle Nadace Olgy Havlové a společností Beko daroval úsporné spotřebiče prvním čtyřem rodinám z vyloučených lokalit. Nyní ministerstvo vybírá další znevýhodněné domácnosti, které dostanou podporu v druhé fázi projektu Kruh záchrany.

Chudnutí domácností od roku 2020

Pomyslné nůžky v české společnosti se rychle rozevírají, ve značné míře k tomu přispívají dražší energie. V období mezi červnem 2021 a 2022 čelili Češi nárůstu cen energií o 45,2 %. Zatímco průměrná česká domácnost zchudla v tomto období o 10 000 Kč na obyvatele, domácnosti s nejnižšími příjmy zchudly o 21 000 Kč na obyvatele³. Nejvíce se nárůst cen dotkl seniorů, lidí žijících v obcích s menším počtem obyvatel a nízkopříjmových domácností⁴. Energetická chudoba u nejchudších domácností roste trvale od roku 2020, v roce 2022 pak dosáhla úrovně

¹ CERO VŠE, 2024. Řešení energetické chudoby v ČR. Souhrnná zpráva. PDF. CERO VŠE.

² ERÚ, 2020. Spotřeba elektřiny v domácnosti: Komu hrozí energetická chudoba? Dostupné z [Spotřeba elektřiny v domácnosti: Komu hrozí energetická chudoba? - Ceny energie](#).

³ [Nový RILSA Policy Paper: Household-specific Energy Expenditure and Inflation in the Czech Republic \(Energetické výdaje domácností a inflace v České republice\) - RILSA](#)

⁴ tamtéž

59 %⁵, což je téměř šestkrát více než energetická chudoba u středně a vysoko příjmových domácností.

Vynoření nad hladinu energetické chudoby

Kvůli vysoké energetické náročnosti se projekt Kruh záchrany zaměřuje na energeticky náročné domácí spotřebiče jako jsou pračky, lednice a mrazáky, protože ty rodiny využívají nejčastěji. *„Zamýšlená cílená materiální pomoc řeší problémy s energetickou chudobou u nejchudších domácností mnohem účinněji než plošné dávky. Náš výzkum ukázal, že 60 procent nízkopříjmových rodin si nemůže dovolit mimořádný výdaj na nákup např. nové úspornější pračky nebo chladničky. Jednorázovým darem moderní bílé techniky s nízkou spotřebou elektrické energie házíme domácnostem pomyslný záchranný kruh, aby trvale snížily výdajovou stránku svého domácího rozpočtu a vynořily se tak nad hladinu energetické chudoby,“* uvedl **Marian Jurečka (KDU-ČSL), ministr práce a sociálních věcí.**

Změřit spotřebu bílé elektroniky a žrouty vyměnit

V rámci pilotní fáze projektu se MPSV rozhodlo zaměřit na tzv. bílou elektroniku. Největšími žrouty elektřiny jsou lednice s kombinovanými mrazáky či mrazáky samotné ať už z důvodu stáří, neopravených závad nebo nízké kvality. Potřeby domácností a konkrétní data zjišťuje [projekt realizovaný MPSV „Prevence energetické chudoby prostřednictvím sociálních inovací“](#), který za pomoci soc. pracovníků a lokálních NNO vytipovává nízkopříjmové rodiny zatížené dluhy na energiích. Terénní pracovníci projektu nainstalovali do domácností chytré měřáky elektřiny, aby zjistili aktuální spotřebu elektrické energie. Právě u nejstarších domácích spotřebičů dávalo největší ekonomický smysl nahradit je novými, mnohem úspornějšími.

Nový mrazák je 4,5násobně úspornější než starý

Nové darované spotřebiče snížily v ohrožených rodinách náklady na energie až o 70 %. Nejinak tomu bylo u paní Anny z Prahy, které ve svízelné situaci pomáhala na dálku její sestra zásilkami jídla ve větším objemu. Nákupy od sestry obsahovaly i mražená hotová jídla, která bylo potřeba vhodně uchovat. Původně měla paní Anna 20 let starý mrazák, který měsíčně spotřeboval 86,22 kWh. Nový mrazák od Beka spotřebuje při stejné zátěži jen 18,78 kWh, což přináší úsporu 78 % oproti původnímu stavu. Při ceně 6,05 Kč/ kWh paní Anna ušetřila 408 Kč za měsíc.

„Do pilotní části projektu jsme vybírali spotřebiče v závislosti na tom, aby v dané domácnosti docházelo k co největší úspoře. Hleděli jsme také na to, jak daná domácnost spotřebiče běžně užívá, popřípadě jak často. Všechny spotřebiče Beka napříč energetickými třídami jsou na takové úrovni, že dokáží uspořit oproti těm

⁵ CERO VŠE, 2024. Řešení energetické chudoby v ČR. Souhrnná zpráva. PDF. CERO VŠE.

*starým až tisíce korun ročně," komentuje úspory **Jan Krejčíř**, marketingový ředitel Beko pro Českou republiku, Slovensko a Maďarsko.*

Do projektu se kromě MPSV a BEKO zapojuje i Výbor dobré vůle – Nadace Olgy Havlové. *„Jednou z oblastí, kterou se naše nadace intenzivně zabývá, je oblast sociální. Bohužel je dlouhodobě podhodnocená a mimo zájem větších dárců. Prostřednictvím našich klíčových programů Obyčejný život a Nejdřív střecha se dlouhodobě snažíme podporovat lidi ohrožené sociálním vyloučením,“* říká **Monika Granja**, ředitelka Výboru dobré vůle - Nadace Olgy Havlové a doplňuje: *„Projekt velmi vítáme a rádi jsme se stali jeho partnery. Tato konkrétní materiální pomoc lidem v nouzi má velký význam.“*

Kontakty pro média:

Mgr. Martin Šemík
PR agentura Surikata PR s.r.o.
martin.semik@surikatapr.cz
+420 731 472 400

Beko

Společnost Beko (dříve Arçelik) je největším výrobcem elektrospotřebičů v Evropě. Spadá pod ní celkem 22 značek, které zastupuje přímo nebo s omezenou licencí. Jde například o značky Beko, Whirlpool, Grundig, Hotpoint, Arctic, Ariston, Leisure, Indesit, Blomberg, Defy, Hitachi, Singer, Altus, Ignis, Polar a další. V 11 evropských výrobních závodech produkuje 24 milionů produktů ročně. Z pozice největšího evropského producenta elektrospotřebičů si značka uvědomuje své zásadní postavení. Proto si stanovila mezi své hlavní cíle inspirovat ke zdravějšímu životnímu stylu, šetrnosti vůči planetě a podporovat úspory napříč celou domácností.

Značka Beko si na českém trhu zakládá na kvalitě a dodatečných službách. Jedním z největších benefitů je vlastní hustá síť servisních techniků a dále lokální zákaznické call centrum provozované sedm dní v týdnu. Zákazníci se na něj mohou obracet s dotazy na uvedení spotřebičů do provozu, proškolení nebo při případných závadách. K dispozici jsou vyškolení experti, kteří vždy najdou nejvhodnější řešení.

MPSV – projekt Prevence energetické chudoby prostřednictvím sociálních inovací

Projekt financovaný z ESF, operačního programu Zaměstnanost plus, cílí na edukaci a změnu spotřebitelského chování, zvýšení životního komfortu, zlepšení sociální situace a předcházení energetické chudoby. Projekt zjišťujeme příčiny energetické chudoby a potřeby domácností, které jsou ohrožené či již dotčené energetickou chudobou. Následně poskytuje komplexní poradenství na míru přímo v domácnostech, a to v oblasti úspor energií, spotřebitelského chování či finanční gramotnosti. Jedním z nástrojů pomoci je i snižování vlastní spotřeby domácnosti prostřednictvím nových úsporných spotřebičů.